

Nya regler för enskilda huvudmän från och med 1 januari 2019

Riksdagen beslutade den 7 juni 2018 att införa nya krav för godkännande av huvudmän som vill bedriva fristående skolverksamhet. Lagändringarna börjar gälla den 1 januari 2019. De aktuella förändringarna återfinns främst i skollagens 2 kapitel. Här nedan följer kortfattad information om ändringarna.

Ytterligare information om ändringarna finns på [Skolinspektionens hemsida](#), i [propositionen](#) (förslaget på förändringar i skollagen) samt i [Skollagen](#) (där förändringarna är noterade vid berörda bestämmelser).

Ekonomiska förutsättningar

De nya bestämmelserna förtydligar kravet på att huvudmannen har ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Ägar- och ledningsprövning

De nya bestämmelserna omfattar krav på:

- erfarenhet av, eller på annat sätt förvärvat insikt i, de föreskrifter som gäller för verksamheten, samt
- lämplighet att bedriva denna verksamhet.

Personkretsen som omfattas av kraven är:

- Verkställande direktör och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten (faktisk företrädare)
- Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter
- Bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag
- Personer som genom ett direkt eller indirekt ägande (ägande i flera led) har ett väsentligt inflytande över verksamheten (minst 10 % av röstberättigat aktiekapital)

Krav på erfarenhet eller insikt innebär att det inom den krets av personer som omfattas av ägar- och ledningsprövning ska finnas kompetens gällande de föreskrifter som krävs för att bedriva skolverksamhet, till exempel skollagstiftning, arbetsrätt, arbetsmiljö samt ekonomi. Det räcker med en samlad kompetens inom ägar- och ledningskretsen, varje enskild person behöver alltså inte ha den erfarenhet eller insikt som krävs. Det är emellertid inte tillräckligt att det finns tillgång till kompetent administrativ och ekonomisk

förvaltning i form av personal. Det är huvudmannen (och dess ägare och ledning) som ska ha den samlade kompetensen.

Personer som ingår i ägar- och ledningskretsen ska även i övrigt bedömas lämpliga. Vid lämplighetsprövningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. Var och en i ägar- och ledningskretsen måste bedömas lämplig. Det räcker alltså med att en person bedöms olämplig för att kraven inte ska anses vara uppfyllda. De omständigheter som enligt förarbetena bör läggas till grund vid prövningen är framför allt tidigare brottslighet och ekonomisk misskötsamhet.

De nya kraven gäller både vid prövning av ansökan och vid tillsyn

En huvudman som sedan tidigare är godkänd att bedriva verksamhet inom skolväsendet är skyldig att löpande säkerställa att kraven på erfarenhet eller insikt samt lämplighet är uppfyllda inom ägar- och ledningskretsen.

Huvudmannen behöver också löpande säkerställa att det finns ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamheten. Detta innebär att kommunen inom ramen för sitt tillsynsuppdrag kommer att pröva om huvudmannen uppfyller de nya kraven.

Anmälningsplikt

En huvudman som gör förändringar inom ägar- och ledningskretsen är från och med den 1 januari 2019 skyldig att anmäla detta till kommunen inom en månad efter att bytet av person genomförts. Kommunen prövar i samband med anmälan att kraven på ägar- och ledningskretsens erfarenhet och insikt samt lämplighet fortsatt är uppfyllda. Kommunen kan också komma att pröva om huvudmannens ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamheten påverkas.

Ytterligare information

Ett informationstillfälle kring lagändringarna kommer att anordnas i januari 2019 för alla som bedriver fristående förskoleverksamhet. Då ges även möjlighet att ställa frågor. Inbjudan skickas ut separat.